

Bir kitap

ve bir fikir

Yazan: A.B. C.

Son hafta içinde Tekirdağ Mebusu Rahmi Apak, (kurtuluş savaşında garp cep hesi nasıl kuruldu?) isimli bir kitap neşretti. Türk inkılabı enstitüsünün faaliyetine geçtiği bu günlerde intişar eden bu kitap şimdiye kadar hepimizin kalbinde bir sızı halinde kalan en büyük derdimizi artık hal etmek yolunda hız aldığını gösteriyor.

Bu derdimizi tekrarlamak üzere lüzum yoktur. Dünya tarihinin en büyük bir devrimini yaptık. Bir imperatorluk yıktık. Büyük devlet vasfındaki bir çok devletlerin sırtını yere getirdik.

İçtimai, siyasi, iktisadi en büyük durumları yaptık. İçtimai hayatta yepyeni bir ideolojiyi ortaya koyduk. Bir hiçten bir vatan yarattık. Yirminci asrın en kuvvetli prensibi olan milliyetçiliğin en azametli eserini verdik. Milli birliğin nelere kadar olduğunu isbat ettik.

Fakat.. Yüreğimiz parçalanarak söyliyoruz. Bu muazzam olayları tesbit edemedik. Bunların azametini kitapta, gazetede, mecmuada broşürde toplayamadık.

Nitekim kitabın muharriri Rahmi Apak da bu eseri yazmaktan maksadını anlatırken:

— İstiklâl mücadelesi hakkında bir kaç satır bulunsun diye.. Yazdım, diyor ve:

— Bu vadide genel kurmayın çıkardığı bir kaç broşürden ve Oevdet Kerim İncedayının konferansı ile diğer iki küçük kitapçıktan başka bir şey yoktur. Bilhassa, benim yazdığım tarzda, halkı ilgilendirecek, garbi anadolunda her köşesindeki hadiseleri ayrı ayrı canlandırarak tarzda bir eser yazılmadı.

Yeni bir Türkiye yaratan İstiklâl savaşı yirmi yıl geçtiği halde hep böyle dilisizmi kalmalı mı? Bizim okuma zevkimiz uyanmadığı gibi yazma hevesimizde uykudadır. Satırlarını ilâye ediyor.

Filhakika Fransız inkılabı için her yıl binlerce eser yazılmaktadır. Alman, İngiliz, Amerika, İtalyan, tarihi hadiseleri için sayısız eserler yazılırken bizim muazzam hadisemizin karşısında bizim susmamız neye ve ne için?

Bu bütün Türk gençliğinin kalbinde en derin bir sızıdır.

Babalarımızın, ağabeylerimizin fedakârlığı, feragatini on binde bir bile öğrenemedik. Neden o gün silâh-

larını kullananlar bu gün kalemlerini kullanarak bize o gübün heyecanını vermiyorlar. Bu heyecan gençliğe bir ders, bir feragat örneği ve tarihinin şeref levhalarıdır. Bundan neden mahrum kalamız?

İşte muharrirde bu acıyı hissederek o zamanlar yaşadığı bu inkılâbı, bu olayları tesbit etmiş ve önümüze koymuştur.

Yeni bir Türkiye yaratılanın hepsi bu acıyı hissetseler ne olur?

Zira hemen her gün gazetelerimizin ilk sahifelerinde kara gerçeğe içinde yeni Türkiye yaratan inkılâplarımızın, o heyecanlı günleri yaşamış, idare etmiş olanların aramızdan ayrıldığını gözlerimiz yaşararak okuyoruz. Bu acımız bittabi hem bir büyük adam gâip etmek, hem de en heyecanlı hatıraları birlikte gömmüş olmaktan ileri geliyor.

Milli mücadele senelelerinde orduca kıtasının başında bu heyecanlı günleri yaşamış, hadiselerin içine girmiş ve daha sonra millet meclisinde, parti teşkilâtında organizatörlüğünü göstermiş olan Tekirdağ mebusu ve C. H. P. İzmit bölgesi müfettişi Rahmi Apak, Türk inkılâp tarihinin bir köşesini bilhassa yıllarca hasretini çektiğimiz, uğrunda kan döktüğümüz güzel İzmirdeki hatıraları, hadiseleri bir araya toplayarak bizim her zaman sordüğümüz soruların cevabını vesikalara dayanarak vermiştir.

Bize göre bu kitap evvelâ beklediğimiz heyecan mevzuu, sonra muharririnde dediği gibi bizim kuvvetli ve zayıf taraflarımızı gösteren canlı vesikalardır.

Türk kütüphanesine böyle bir eser kazandırdığından dolayı Rahmi Apak'ı tebrik etmek vazifemizdir.

Avustralyada beşinci kol mensupları

Sidney, 24 (a.a.) — Polis tarafından yapılan araştırmada Avustralyada baltalama yapmak isteyen beşinci kola mensup 19 erkek ile bir kadını tevkif etmiştir.

Japonlar Avustralyaya istilâ teşebbüsü yaparken bunlar yardım edeceklerdi.

Sonbahara kadar müttefiklerin

500,000 pilotu olacak

Ottava, 23 (a.a.) — Müttefikler havacılık konferansında yeni uçakların kullanılması için komite kurulmasına karar verilmiştir.

Konferansın son müzakerelerinde çalışmaların teklifi kararlaştırılmıştır. 16-18 yaş arasındaki pilotlardan son bahara kadar 500,000 pilot ve 943 senesinde bu miktar 2,000,000 pilot yetiştirilecektir.

Meksikanın mihvere harp ilânı

Meksika, 23 (a.a.) — Cumhuriyeti parlamentodan mihvere karşı harp ilânına karar verilmesini istemiştir.

İngilterede büyük elçiliğe çıkarılanlar

Londra, 23 (a.a.) — Kral büyük Britanyanın Yunan, Çek, Yugoslav elçilerini büyük elçiliğe çıkarmıştır.

Atlantikte bir gemi battı

Londra, 23 (a.a.) — Bahriye nazırı orta büyüklükte bir ticaret gemisinin atlantikte batırıldığını bildirmiştir.

Amerikada kauçuk istihlâki.

Vaşington, 23 (a.a.) — Harp istihsalı konseyi reisi Nilson kauçuk istihlâkine tahdit maksadıyla benzinin vesika ile satılmasının muhtemel olduğunu söylemiştir.

İstihsal edilecek kauçuklar ordu istihsalinde kullanılacaktır.

Hava harpleri

Uzakdoğuda

Melburn, 23 (a.a.) — Müttefik kuvvetler umumi karargâhından bildiriliyor. Uçaklarımız Layd limanına hücum etmiştir. Bir sahrınc gemisi batırılmıştır. Uçaklarımızı karşılamak için Japon uçaklarından 5 tanesi düşürülmüştür.

Yeni Birityadaki düşman uçakları hesara uğratılmıştır.

Harkofda Almanlar yoruldu

Moskova, 23 (a.a.) — Harkof kesiminde tank muharebesi devam ediyor. Gelen haberlere göre Almanlar yorgunluk alameti göstermektedirler. Almanların ilk günkü inatçı mukavemeti yoktur.

Almanların bu harpte ağır gayıplara uğratıldığı bildiriliyor:

Üç gündür İzpom-Baryen kra da mukavemet gösteren son cenahımız Harkofa karşı ileri harekete başlamıştır.

Henüz sarîh malûmat gelmemekle beraber Timoçenko nun mukavemeti Alman şırtmasından müteessir olmadığını göstermektedir.

21 inci Alman tank alayı bezimete uğratılmıştır. Almanların tanklarla hücum etmediği yerde Rus piyadeleri şiddetli mukavemet göstermektedir.

Almanların tabiyesini alan askerlerimiz bu hareketlere karşı hazırdir.

İleri hareketlerimiz düşmanın kuvvetlerini biriktirdiği bölgede olmaktadır.

Ukranyanın mukadderatı

Moskova, 23 (a.a.) — Royter Bu harbin en şiddetli muharebesi Ukranyanın tozu ve yakıcı havası içinde olmaktadır. Bu harbin Ukranyanın mukadderatını tayin edeceği bekleniyor. Almanların yorgunluk eseri gösterdiği söylenmektedir. 3000 den fazla alman imha edilmiştir. 85 tankından başka askeri malzeme yüklü 200 kamyon tahrip olunmuştur.

Sovyetler diyor ki:

Moskova, 24 (a.a.) — Sovyet tebligine ektir:

Şimalde Almanlar mühim bir yerden çıkarılmıştır

Alman dış müdafaa hattını yaran kitalarımız bir teppeyi işgal etmiştir. Almanlar bu savaşta 850 ölü vermişlerdir.

Almanlar diyor ki:

Berlin, 24 (a.a.) — Ofi: Harkof cennubunda gevri. len Rus kitalarının muhasaraya hattını yarma teşebbüsünün akım kaldığı bildiriliyor.

Ankara Haberleri:

Muvaffakiyet gösteren sporcularımıza takdir

Ankara, 23 (a.a.) — 19 Mayıs Bayramında stadyomda muvaffakiyet gösteren Gazi Enstitüsü talebesinden Melâhat Acuntaş, Saffet, Süzan Aykut, Fehamet Ercan, Fahrünnisa Ercan ve Mersinde yapılan futbol şampiyonluğunu kazanan ve Ankaraya gelen Trabzon lisesi futbol takımına ve kendilerini yetiştiren öğretmenlerine Maarif Vekili tarafından takdirname gönderilmiştir.

Spor:

Beşiktaş 0 - Trabzon 4 Harbiye 5 - Göztepe 1

Ankara, 24 (Yeni Mersin) — Ankarada yapılan Türkiye futbol birinciliklerinde Beşiktaş'a sıfıra karşı 4 sayı ile Trabzon, Harbiye takımı da Göztepeye 1 sayıya karşı 5 sayı ile galip gelmiştir.

İ L Â N Ticaret Vekâletinden:

Ticaret mübadelelerinde idhalâtta prim alınarak ihracata prim verilmesi yolundaki tatbikatın dünya harbinden doğan bugünkü iktisadi şartlara uydurulması lüzumlu görülerek aşağıdaki karar alınmıştır:

1 - Serbest dövizle yapılan ticari mübadele, hizmet ve muamelelere Takas Limited şirketi tarafından tatbik olunan primlerle mahdut tasfiye muamelelerine inhisar etmekte olan ahdi takaslara yine Takas Limitedce tatbik edilen primler aşağıda yazılı şekiller dairesinde kaldırılmıştır.

2 - a - ihracattan, ticari hizmet ve muamelelerden mütevellit serbest dövizlere Takas Limited şirketince prim te diyesine 25 Mayıs 1942 tarihinden itibaren nihayet verilecektir. Ancak müktesep hakların muhafazası maksadıyla bahis mevzuu serbest dövizlerle ihracat için alınmış olup 25 Mayıs 1942 tarihinde mer'iyette bulunan ihracat lisanslarına müsteniden ve yalnız meriyet müddeti içinde yapılacak ihracata mutad prim verilecektir.

Keza ihracı memnu olmayan maddelerden ilân tarihinde satış akdı yapılmış ve akreditifi açılmış olup da henüz lisansı alınmamış olan satışlara da, 48 saat içinde Takas Limited şirketine tescil ettirmek ve bir hafta içinde lisansı alınarak ihracat bu lisans müddeti içinde yapmak şartlarıyla, mutad prim tatbik olunur.

Kezalik ticari muamele ve hizmetlere ait dövizler, bu kararın ilân tarihinden evvel Türkiyeye bilfiil getirilmiş olmak şartıyla yirmi gün içinde mutad prime istihkak tevhit eder.

B - ithalâtta, ticari hizmet ve muamelelerden Takas Limited şirketince alınan primlere gelince: Mezkûr şirketin primli döviz vaziyeti tasfiye edilmeye kadar bu primlerin tahsiline eskisi gibi devam olunacak ve tasfiye sona erince bu primler de derhal kaldırılacaktır.

3 - Bahis mevzuu primler kaldırılmakla beraber bu serbest dövizlerle yapılan ithalât ve ihracata şimdiye kadar olduğu gibi devam edilecektir.

HİKÂYE

Bir Pandomimanın Sonu

Yazan: A. B. C.

(Dünden Artan)

Galiba o kadın da bunu hissetmiş olacak ki, gözlerini gözlerimden ayırmıyordu. Kadın çok güzeldi.

Kumral saçları dalga dalga başını süslüyor.. Uzun kirpiklerinin gölgesi çehresine başka bir letafet veriyordu.

Gayet şık giymişti. Ben de gözlerimi onun gözlerine diktim.

Biraz sonra çantasını açan kadın tuvaletini tazeledi.

— Eh.. diyordum. Bir erkeğin göz hapsi altında kalan kadın tuvaletini değiştirirse iş yoluna girmiş demektir. oh..

Dakikalar geçiyor.. kadınla göz ahbablığı ilerliyordu. Nihayet onun yüzü güldü. Garsonla gönderdiğim buketti kabul etti.

— Enfes bir macar kadını.

Artık masama davet etmek zamanı gelmişti. Geldi. Masama oturdu. Bana çatpat macarca bir şeyler söyledi.

Fakat ben anlamadım. Ben ona Fransızca söyledim, o da bunu anlamadı. Almanca söyledim, anlamadı. Üç beş kelime macarca söyledi,

İlk dakikalar çok eğlenceli oluyordu. O söylüyor, ben anlamadığım için gülüyordum. Ben söylediklerim zaman o anlamıyor velhasıl bir pandomima gidiyordu Kadının canı sıkılmıştı. Nihayet benim de canım sıkıldı. Türkçe olarak

— Hey Allahım bunu da nereden başıma musallat ettin. dedim.

Kadın birdenbire durdu. yüzünün hatları değişti, sonra kahkahayı bastı ve gayet selis bir İstanbul şivesile:

— Siz Türk müsünüz..?

— Evet.. ya siz..?

— Ben de.. dedi ve daha uzun bir kahkaha attı.

— Ben.. dedi. Muammerin baldızıyım Sizi trende bekledik.. bekledik gelmediniz, Sonra buraya geldik. Kapıdan içeriye girer girmez ben sizi tanıdım. Muammerle karısı biraz otele kadar gitti. Maamafih şimdi gelecekler..

— Peki bu pandomimaya ne lüzum vardı?..

— Yabancı memlekette biraz da alay etmiyelim mi! Amma rolümde muvaffak oldum galiba..

— Evet... diyebildim ve sustum..

Zayi ekmek karnesi Zayi ekmek karnesi

Mersinden aldığım 13955 No.lu ağır işçi ekmek karnemi zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Bahçe mahallesinden Ali (507) oğlu Sait Dakika

Mersinden aldığım 13948 No.lu ağır işçi ekmek karnemi zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Bahçe mahallesinden (508) Şaban oğlu İskender Sarın

Zayi ekmek karnesi

Mersinden aldığım beş adet ekmek karnemi zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskilerin hükmü olmadığı ilân olunur.

Bahçe mahallesinden 195 (511) No.lu evde Çolak İbrahim Çolak

Zayi ekmek karnesi

Mersinden almış olduğum ekmek karnemi zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Bahçe mahallesinden (512) 9 No. lu evde Şadiye Akdeniz

Çiftahan kaplıcaları açıldı

Yeni müstecirleri tarafından yepyeni bir şekilde umuma açılan **Çiftahan kaplıcaları**, her türlü fedakârlıklarla bütün halkımızın istirahatini temin edebilecek bir şekle konulmuştur.

Kaplıcada gelecek misafirlerin ihtiyacını temin için Fırın, Lokanta, kasap dükkanı ve bir de gazino açılmıştır.

Temizliğe dikkat ve itina edilmektedir. Kaplıcanın şifa kabiliyeti herkesce malum olduğundan bu hususta birşey diyemeyeceğiz

Sayın halkımızın yurdumuzun bu kıymetli feyzinden ve kaplıcanın şifa hassasından istifade etmeleri tavsiyeye şayandır.

(497) 2-10

İlân

Mut Asliye ceza hâkimliğinden

Mutun ilice köyünden Hüseyin oğlu İbrahim İlhan ve Hüseyin oğlu Ahmet Konağa beher metresi 45 kuruşa satılması lâzımgelen Nazilli pazeninin metresini muhik bir sebep mevcut değilken 93 kuruşa satmak suretiyle millî koruma kanununa muhalif harekette bulunduğu iddiasıyla maznun Mutun meydan mahallesinden Ahmet oğlu 340 doğumlu Mehmed Ali Seymen hakkında yüzüne karşı yapılan tahkikat ve duruşma sonunda 941 senesi birinci teğrin ayının 6. inci günü Mut kasabasında ve çarşı içinde çalışmakta olduğu Abdullah Tabak ve yeğenleri ticarethanesinde maznun Mehmet Ali Seymen 45 kuruşa satılması lâzımgelen Nazilli pazeninin beher metresini 93 kuruşa satmak suretiyle millî koruma kanunu ahkâmına muhalif hareketle bulunmak suretiyle ihtikâr suçunu işlediği tahakkuk ettiği için tahfisi ceza müstelzim millî koruma kanununun 31. inci maddesinin 2. fıkrası delâletile 4180 sayılı kanunla zhiren değışen 59 uncu maddenin üçüncü bendi muvabince İbrahim İlhana fazla fiatla yedi metre Nazilli pazenini satmasından dolayı beş lira ağır para cezasıyla mahkûmiyetine ve yedi gün ticarethanesinin kapatılmasına ve maznun Haziran 340 doğumlu olması ve suçunu işlediği tarihte 15 yaşını bitirip 18 yaşını bitirmemiş bulunması dolayısıyla T.C.K. nun 55. inci maddesinin 4. üncü bendi muvabince yalnız para cezasının üçte biri indirilerek ve 30 uncu madde nazara alınarak üç lira 30 kuruş ağır para cezasıyla mahkûmiyetine ve Ahmet Konağa fazla fiatla 6 metre Nazilli pazeni satmasından dolayı aynı maddeler muvabince beş lira ağır para cezasıyla mahkûmiyetine ve yedi gün ticarethanesinin kapatılmasına ve suçundan dolayı para cezasının üçte biri indirilerek üç lira 30 kuruş ağır para cezasıyla mahkûmiyetine ve birden fazla suç işlemiş olmasına ve T.C.K. nunun 75 ve 76. inci maddelerine tevfikân hükmedilen her iki cezanın mecmuu olan 6 lira 60 kuruş ağır para cezasıyla 14 gün mezkûr ticarethanesinin kapatılması cezalarının tamamen infazına ve harç tarifesi kanununun 52. inci maddesi delâletile 50. ci maddenin birinci bendi muvabince 100 kuruş mahkeme harcının maznundan alınmasına ve millî koruma kanununun 62. inci maddesi muvabince mezkûr ticarethane sahiplerinin müteselsilen mesul tutulmalarına ve 63. üncü madde muvabince hüküm hâlâsasının neğrine dair verilen 31-3-942 tarihli hüküm temyiz edilmişyere 30-4-942 tarihinde kesbi katıyet etmiş olduğu ilân olunur. (513)

Mühim ilân

Mersin Belediye Riyasetinden:

Ardiye ve depolarında Deri bulunan Bankalarla diğer alâkadarların dikkat nazarlarına:

Hıfzıssıhha meclisinin 2-12-940 tarihli ve 9 numaralı kararile şehir dahilinde açılması menedilen deri depolarının derhal **Devlet iskelesi iltisak hattının** şark tarafındaki depolara nakledilmediği takdirde kanunî takibat yapılacağı ehemmiyetle ilân olunur. (476) 20-22-25

İlân

Silifke Mal müdürlüğünden

Koyü	Mevkii	Mikdarı	Kıymeti	Teminat mikdarı
Muhacir çiftlik	Ulugöz	6 hektar	4330 M2.	450
" "	" "	1 "	2866 "	154

1- Yukarıda köyü ve evsafı sairesi yazılı hazineye ait iki parça tarlanın mülkiyetinin satışı peşin bedelle onbeş gün müddetle açık artırmaya çıkarılmıştır.

2 - ihale 26-5-942 salı günü saat 14 de Silifke malmüdürlüğünde müteşekkil komisyonda icra edilecektir.

3 - Müzayedeye iştirak için hizalarında yazılı mikdarı teminat olarak mal sandığına yatırmak şarttır.

4 - Taliplerin muayyen gün ve saatta adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. 15-19-21-25 (443)

İlân

Mersin Belediye Reisliğinden:

Belediye Meclisi azalarına

Belediye Meclisinin fevkalâde olarak 23-5-942 tarihinde toplanması mukarrer olduğu halde ekseriyet temin edilemediğinden dolayı toplanmak mümkün olmadığı cihetle toplantı 26-5-942 salı günü saat 16 ya bırakılmıştır.

Sayın âza arkadaşlarca bilinmek üzere ilân olunur. [515]

İlân

Mersin Deniz Gedikli Erbaş Orta Okulu Satınalma Komisyonundan:

1 - Deniz Gedikli Erbaş Orta okulunda inşa edilecek 7223 lira 16 kuruşluk okullar yemekhanesi inşaatı 2490 sayılı kanunun 46. inci maddesinin L fıkrasına tevfikân 2 Haziran 942 tarihine tesadüf eden salı günü saat 14 de pazarlıkla ihale edilecektir.

2 - Muvakkat teminat 542 liradır.

3 - Pazarlık Mersinde Deniz Gedikli Erbaş Orta okulu binasında toplanan satınalma komisyonunda yapılacaktır.

4 - Taliplerin 942 senesi Ticaret odası vesikasile beraber bu iş için İçel Nafia müdürlüğünden ihale gününden üç gün evvel alacakları ehliyet vesikalarını komisyona ibraz edeceklerdir.

5 - Talipler keşif, proje ve şartnameleri her gün Deniz Gedikli Erbaş orta okulu Levazım müdürlüğünde görebilirler. [510] 25-27

İlân

İçel tapu sicil muhafızlığından :

Belen Keçlik köyü içinde (şarkan yol garben Hacı Ahmed tarlası ve dere cenuben dere şimalen yol) ile mahdut 2400 metrekare muabbar ve halen Halk Partisi binasının bulunduğu mahal lin eskiden muattal köy mezarlığı iken area haline gelerek köyün muvaffakati ile Partinin tasarrufuna geçtiğinden bahsile Parti namına tesvili talep edilmiş ve Tapu kaydı bulunmadığından tasarrufunun tahkiki için 3-6-942 gününe müsadif çarşamba günü mahalline gidilmesi takarrur ettirilmiş olduğundan bir yerde alâkayı tasarrufiyesi bulunanlar varsa ilân tarihinden itibaren on gün zarfında ellerindeki belgelerle birlikte Tapu sicil muhafızlığına veyahut mahallinde bulunacak memura müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (506)

İlân

Antalya Cumhuriyet müddeiummiliğinden

Antalya Cezaevinin 942 yılı haziranının 4 cü gününden itibaren bir yıllık ihtiyacı olan 55000 kilo ekmek bir ay müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmış ve 4-6-942 tarihinde ihalesi yapılacağından talip olanların depozito akçeleriyle birlikte Antalya C. Müddeiummiliğine müracaat etmeleri ilân olunur. [413] 7-15-25-2

Zayi diploma

Aladağ köyü ilk okulundan aldığım diplomayı zayı ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Çukurkeçlik M. Keraçoban köyünden Molla Hasan (509) oğlu Murat Akkaya

Zayi ekmek karneleri

Mersinden aldığım 148, 149, 152, 153, 154, 33707 numaralı 6 adet ekmek karnemi zayı ettim. Yenilerini alacağımdan eskilerin hükmü olmadığı ilân olunur.

Nüzhetiye mahallesinden 3 No. lu evde (505) Hüseyin Acar

Yeni Mersin Matbaasında Basılmıştır.